

BOXHOLM

Välkommen att prenumerera på Länstidningen! Ring redaktionen 0141-560 03 eller maila till: redaktionen@lanstidningen.se

Roger Westling besöker Sverige och Susanne Hellgren har tagit med honom ut på en båtut i Stockholm. (Ovan) Roger bor bara några mil från amerikanska Boxholm så självklart har han varit där. Tre gånger har han varit i Sverige och sökt sina rötter i trakten av Boxholm. (Till höger)

Ugglehult så som det såg ut en vårdag år 2021. Det var här som Johan Andersson föddes och växte upp, men 1860, när han är 23 år, lämnar han Sverige och emigrerar till Amerika. Men Boxholm lär han ju inte ha glömt...

Det var i Ugglehult som Johan Andersson föddes, mannen som sett till att det finns ett Boxholm även i Amerika. Här ses Ugglehult på häradskartan från 1870-talet.

År 2019 var Roger Westling i Sverige, då fick han se Kronohumpen där hans farfars farfar föddes. Damen som bodde i stugan hämtade en tavla med ett äldre foto på stugan. Hon kunde inte förstå att någon åkt så långt för att titta på hennes stuga...

Från en Boxholmstrakt – till en annan

Johan Andersson från Ugglehult blev postmästare i amerikanska Boxholm

BOXHOLM (LT)

År 2010 bodde det 195 personer i Boxholm. Nej, så få människor bor ju inte i svenska och östgötska Boxholm utan detta handlar om Boxholm beläget i Boone County i delstaten Iowa, USA. Amerikanska Boxholm ligger ungefär 61 svenska mil rakt väster om Chicago, och är en ort belägen i en typisk jordbruksbygd.

Emigrerande svenskar har satt många spår i Amerika, och ibland är det lätt att bli förvånad. Att hitta en ort med namnet Boxholm mitt i det platta jordbrukslandskapet Iowa känns ganska otippat, men en utvandrad boxholmare tyckte att även amerikaner skulle få uppleva Boxholm.

Att det finns ett Boxholm i USA är det många som känner till i svenska Boxholm, och flera har också besökt Boxholm "over there", men när Susanne Hellgren lade ut en bild på Facebook från Boxholm i Amerika så väcktes ju nyfikenheten hos många. På bilden stod en man iförd en Sveriget-shirt bredvid en skylt med texten "Boxholm" skrivet med stora bokstäver, samt texten "Home of the swedes celebrating our heritage" (Hem för svenskarna som firar vårt arv).

På Internet kan det mesta hittas och en kvinna vid namn Tina Keister har skrivit ett dokument om amerikanska Boxholms historia, och den börjar med en man vid namn John B Anderson, född i Ekeby socken i Östergötland den 11 april 1837. Den uppgiften gör att det är relativt lätt att hitta honom i Sverige.

John B Anderson föddes som Johan Andersson i Ugglehult, en gård som ligger fem kilometer sydväst om Boxholm. Fadern hette Anders Larsson och han var född i Torsebo 1814. Modern hette Catharina Andersdotter, hon var född 1812 i Holan.

Anders och Catharina får sju barn som växer upp, och Johan är äldst. År 1860 är Johan Andersson 23 år och då lämnar han Ugglehult och flyttar, enligt kyrkboken, till Allhelgona (Skänninge) men i verkligheten flyttar han till Västra Steneby socken och blir dräng på Sten skattegård. Men redan året efter, alltså 1861, lämnar han Sverige och flyttar till norra Amerika.

I Amerika ändrar Johan namnet och blir där John B Anderson. Han gifter sig i Illinois den 4 november 1861 med Inga Lisa Persdotter. Det är troligt att det är Inga Lisa som föddes i Skäggensås 1825 och som emigrerade samma dag som Johan Andersson. Inga Lisa, samt hennes föräldrar och syskon, bodde i Perstorp under Stora Herkhult, och två äldre syskon till henne emigrerade 1857. Kanske lockade de över lillasyster och att Inga Lisa i sin tur fick med sig Johan.

Enligt Tina Keisters anteckningar tillbringade John de första tio åren i Galesburg, Illinois, och 1876 tog han med familjen till Grant Township, Boone County, Iowa. Där hyrde han mark och etablerade en gård. Han byggde till huset som familjen bodde i för att där öppna en liten butik, och det var mycket välkommet av invånarna. Det var annars långt till närmsta affär. John skapade en liten park intill också och den blev populär för

picknick och diverse sammankomster.

I slutet av 1889 gick butiken så bra att han beslöt att hyra ut sin gård. Tack vare Johns butiksetablering beslöt det att etablera ett postkontor i butiken också. Nu hade John en önskan och det var att postkontoret fick namnet Boxholm! Så blev det och John B Anderson blev den första postmästaren, uppdraget startade 1887.

Vid den tiden hade Johns hustru Inga Lisa avlidit, hon dog redan 1867, 42 år gammal. Men två barn hann de få, Mary Charlotte Anderson, född 1862, samt Theodore som föddes 1864. Theodore tog över som postmästare efter faderns död, han hade den tjänsten 1892-1895.

John B Anderson från Ugglehult gifte om sig med Anna Charlotte Nilsdotter, född i Fliseryd Kalmar län, den 28 februari 1838. Paret lär ha fått sju barn men endast fyra av barnen levde till vuxen ålder. Tre av dessa är Emil Julius född 1868, Lydia Augusta föddes 1877 och John August Gotfred född 1881.

John B Anderson dog i sitt hem i Boxholm klockan 8 på morgonen den 10 februari 1892, han blev endast 54 år. John hade varit krasslig en tid och haft feber och hjärtproblem. Inte blev det bättre av att han drabbades av influensa. Begravning hölls vid Grant Center Lutheran Church som han själv varit med att starta upp sex år tidigare. Hustrun Anna Charlotte Anderson dog åtta år senare, nämligen på sin födelsedag den 28 februari 1900, 62 år gammal. Makarna dog därmed innan staden med namnet Boxholm grundades, det skedde först år 1900.

Men vem var nu mannen på bilden i amerikanska Boxholm som Susanne Hellgren lade ut på Facebook? Jo, hans namn är Roger Westling. Susanne berättar att hon för 19 år sedan såg ett par i Åsbo som verkade ganska vilse, det var Roger och Betty Westling. Susanne frågade om de sökte något och de svarade att de letade efter gravar till Rogers ättlingar. Susanne kunde då inte hjälpa paret men de fick följa med hem på en "swedish fika", för de hade inte förstått hur sällan bussen går till Mjölby där de bodde just då under sverigevistelsen...

Det amerikanska paret kom tillbaka några år senare och då visade Susanne sevärigheter i trakten, till exempel Gränna och Rökstenen och hösten 2019 kom de tillbaka till Sverige ännu en gång och då fick de se platser där förfäderna hade levat.

Roger Westling och hustrun Betty Westling bor i Marshalltown som ligger bara en dryg timmes bilresa från Boxholm i Amerika. Men det har ju visat sig att Roger har rötter även i trakten av Boxholm i Sverige. Även Betty har svenska rötter, det har hon sett genom ett DNA-test, men mer än så vet hon inte.

Roger Westlings farfars farfar hette Anders Peter Svensson. Han var född den 31 maj 1851 i Kronohumpen på Ingemåsens ägor i Åsbo. Föräldrarna hette Sven Gustaf Andersson, född 1822 och Maria Christina Månsdotter, född 1819. Anders Peter Svensson och föräldrarna hamnar senare på Görshorvas ägor, först i torpet Sågen. Anders Peter gifter sig dock med Inga Helena Svensdotter, född 1853 och paret flyttar till Lund 1873, en torp-

stuga som också låg på Görshorvas ägor. Föräldrarna flyttade till backstugan Brådtom under Görshorva 1875.

Anders Peter och Inga Helena får fem barn mellan 1874 och 1881. Men 1877 händer katastrofen, dottern Anna Charlotta dör den 15 oktober, nästan på dagen tre år gammal. Bara 16 dagar senare dör sonen Anders Johan, han var ungefär 1,5 år gammal. Båda dog av halssjukdom enligt dödboken. Kanske var det dessa händelser som fick familjen att emigrera till Amerika under 1881. Även Anders Peters föräldrar, Sven Gustaf och Maria Christina, lämnade vid 59 respektive 61 års ålder Sverige med en förhoppning om ett bättre liv på andra sidan Atlanten.

För Roger Westling har det varit spännande och gripande att se Kronohumpen och platser där förfäderna bott, till exempel platsen där stugan Brådtom en gång har legat.

Roger meddelar att han gillar svenskarna som han tyckt har varit artiga och vänliga men inte skrytsamma. Han berättar att hans farfar sagt att efternamnet ändrades till Westling eftersom det fanns så många Andersson och Svenson.

Nu har de en hästsko inramad i hemmet, upphittad i Brådtom under Görshorva, förfädernas hem. Den tittar de på medan de funderar på förfädernas strävsamma liv i Sverige. Och så tänker de på de smala skrämmande grusvägarna i skogarna som de åkte på för att hitta förfädernas boplatser...

Text och bild:
KLAS JOHANSSON